ՓՈՍՏԱԿ
ՕՐԱԳՐԻ
10 ՓԱՐԱՅ

Գնիչ թուժանորդ ըլլալ ուզողը մեկ արծաթ Մէճիտ դիտլի ընծայ մրբ ներկելու 100 թուղթ հաշմար, իսկ պանդուխտ մէջ 50 ըլլալ դարձեալ 100 թուղթ համար։ Իրմէ ետքը ոեւէ անձ մի այլ եղող արծաթ Մէճիտ եւ հետը 40 փարայ

Տարեկան գոյգը 40 փարայ է մեկ անգամի համար. իսկ ուրիշին տակաւին չի կրնար։

Օրագրիս վերաբերեալ գրութիւնը դեռ է ուղղել առ Տիրէնն Կ. Պօշիա Մոմմուտ փաշա Քիւրթճի խան ջարի յարկ Թիւ. 26 Քաղաքեանի Տղոյան։

Թիւ 36 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 ՅՈՒԼԻՍ 1872

ԱԶԳԱՅԻՆ

Չեմք կրնար մոռնալ ազգային այն բազմաթիւ հրկիզեալ ընտանիքն, որոնք իսկիւտարի եղեռնահալչէկ կողմերը վրդովմունքի վիճակի մէջ։ Չեմք կրնար մեր չնորհակալութեան ձայները չբարձրացնել եւ չնուիրել այն բարեպաշտ անձանց, որ օգնութիւն ու մխիթար կմատուցանեն այս տառապելոց։

Արդարեւ հասարակաց խորին չնորհակալաց արժանի է յիշեալ թաղի երկրորդ վարժարանի պատասարժան Հոգաբարձութիւնն ալ, որ մեկ կողմանէ կարօտեալ ոգեղահիկը քիչ չատ հոգացուած առնն, միւս կողմանէ ինքն ալ վարժարանին մէջ ժողվեց 4–500 մանչ ու աղջիկ տղայքն, չուզելով որ մոխրոց մէջ եւ փողոցները թափառական շրջին, չուզելով որ առանց ուսման ու կրթութեան մնան։ Հոգաբարձութիւնը այս ըրաւ, վստահելով միայն ուսումնասէր ազգայնոց ձեռնտուութեան, որովհետեւ թաղին մնացուկը չկրնար պէտք եղած դրամն վճարել վարժարանին համար։

Կ'ուսամք թէ պետք եղած օգնութիւնը պիտի ըլլայ Հոգաբարձութեան այս դժուարին ձեռնարկութեան համար, որպէս զի արդիւնաւոր կերպիւ յարատեւէ եւ իւր նպատակին հասնի, որ է ոչ միայն փողոցները հրաշունչ աւերակաց մէջ չձգել տղայքն, այլեւ կատարեալ կերպիւ ուսումն ու դաստիարակութիւն աւանդել անոնց։

Հոգաբարձութիւնը յատկապէս տոմսակներ պատրաստել տուած է իւրաքանչիւրն իւր ձեռնարկութեան։

Ահաւասիկ, ինչպահակեմք հոս մեծարգոյ Հոգաբարձուայ անուանքն, որպէս զի նուիրել ուզող ազգայինք անձամբ կամ գրով անոնց ուղղեն։

Աբրահամ	աղա	Ադամեան
Ալեկսան	էֆէնտի	Պագտասեան
Կարապետ	էֆէնտի	Խաչատուրեան
Մանկասար	աղա	Ալեկսանեան
Միհրան	աղա	Սէթեան
Միհրան	էֆէնտի	Պէկեան
Միքայէլ	աղա	Կարապետեան
Յակոբոս	աղա	Փափազեան

Պարտաւոր եմք չնորհակալութեամբ նշանակել աստ մեծարգոյ Զօպանեանն ալ, Անձնուէր ընկերութեան աշակերտաց դրական պիտոյքն Հոգալու համար դանձանակ ի ձեռին մուրացող բազմաձանօթ Զօպանեանը, որ յիշեալ Թշուառ հրկիզելոց ալ օգնեց 1500 ի չափ գումարմը հաւաքելով։

Քաչ դիտեմք, թէ Զօպանեան պիտի

սրտմոկ մեր այս հրատարակութիւնը ընելուն համար, բայց մեր պարտքն է ընել՝ ի քաջալերութիւն և յօրինակ այլոց։

Քանի մ՚օրէ հետէ մեր Պատրիարքարանը կերթեւեկէ Հայ հռոմէական 19-20 տարեկան երիտասարդ մի, որ Հասունեան կուսակրութենէ ընտանեաց որդի մ՚է եղեր։ Այս երիտասարդը ղղուած լինելով ազգային ներքին երկարատեւ խռովութիւններէն և իւր ծնողաց մոլեռանդութենէն, խնդրեր է մեր Ս. Պատրիարք Հօրէն որ զինքը մեր Պատրիարքարանի արձանագրութեան սոմարին մէջ նշանակել տայ, և էջմիածնի կամ երուսաղէմ ղրկել բարեհաճի։

Ս. Պատրիարքը յորդորեր է զինքը որ դառնայ իւր ծնողաց քով, և իւր դպրծով ղբաղի՝ երբէք չմիջամտելով ներքին յուզմանց և կարեւորութիւն չտալով։ Սակայն երիտասարդն հաստատ կեցեր է իւր դիտաւորութեան մէջ, որով Ս. Պատրիարքը պարտաւորեր է ընդունիլ խնդիրն, և կըսուի թէ Ս. էջմիածին պիտի ղրկուի։

Հռոմէական ազգայնոց Ս. Պատրիարքը վսեմափայլ Միհրան պէյի հետ բարձրապատիւ Խոսիվին տեսութեան գնաց։

Պավիէրայի թագաւորին կողմանէ պատուանշան ղրկուեր է կայսերական ճարտարապետ Պալեան վսեմափայլ Սարգիս պէյին։

Ս. էջմիածնի Արարատ ամսագրոյն մէջ հետեւեալը կկարդամք։

«Գեր. Ներսէս եպիսկոպոս վարժապետեան ի 12 ամսոյս եկն ի Մայր Աթոռս։

«Նորին գերապատուութեան ջանքերը և եռանդները հանրածանօթ են։ Այս անգամ բաղձալով նորին գերապատուութիւն իւր անկեղծ զգայմունքները և իղձը հաւաստել, ի 19 ամսոյս առաջի իմ եղանոյ տաճարիս էջմիածնի ի ներկայութեան գեր. Արքեպիսկոպոսաց ուխտեց և երդուա ի միաբանակցութիւն Ուխտի Մայր Աթոռոյս»։

ԽՍՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ օգոստափառ Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցաւ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանը։

— Բարձրապատիւ Խոսիվ երէկ պէսպէք մեծ եպարգոսին ապարանքը գընաց ի տեսութիւն։

— Ինչպէս ուրիշ տարիներ, նոյնպէս և այս տարի առաջիկայ օգոստոս ամսոյ 15 ին մեծ կղզւոյն առջեւը նաւուց և մակուկաց մրցման հանդէս պիտի կատարուի։

— Կերեւի, թէ Իզմիրի Ծխախոտի մենաւաճառի արտօնութիւնը տեղւոյն Ծխախոտաց պիտի տրուի Բ. Դրան կողմանէ, որոց առաջարկած պայմանները այլոց առաջարկածէն առաւել արդիւնաւոր է եղեր։ Արդէն 100 բաժինները բաղկացեալ ընկերութիւն մի կազմեր են, և գրեթէ ամենքն ալ ընդունող անձինք դտնուեր են։

Պօլսոյ մէջ ալ Ծխախոտի մենաւաճառք եթէ կանխաւ երեւան ելնէին և ընկերութեամբ դիմէին կայսերական կառավարութեան, անշուշտ մենաւաճառի արտօնութիւնը իրենց կըտրուէր։

— Իզմիրի կառավարութիւնը նկատելով որ վերջին օրերս յաճախ կպատահին հրդեհի դէպքեր, խստիւ արգիլեր է նպարավաճառաց և ուրիշ այսպիսի խանութներու մէջ առուտուր քանակութեամբ կազ պահելն, և միանգամայն

որոշեր է որ հայագործի փուռերն քարուկիր չինուին, և ընդհակառակն վարուողները պատժոյ ենթարկուին։

Մայրաքաղաքիս նպարավաճառաց ալ եղած է այս պատուէրն, բայց ժամանակ անցնելով գործադրութիւնը ետ ձեռացած է։ Ամենափոքր թաղի մի նպարավաճառի խանութը քանի մի սընտուկ կաղ կգտնուի։

— Լոնտոնի մէջ 20 հազար լիբա դրամագլխով և 10 հազար բաժնով ընկերութիւն մի հաստատուեր է, որոյ նպատակն է մայրաքաղաքիս մէջ գործածրան մի բանալ լմնոպա և սառ չինելու համար։ Կըսուի, թէ կայսերական կառավարութեան կողմանէ ջրաւէտ տեղ մի չնորհուած է արդէն այս ընկերութեան։

— Ա.ֆիօն-Գարահիսարէն գրուածին նայելով՝ այս տարի Ա.նատոլիի ափիոնի բերքը նուազ է և հազիւ 4 հազար կոզով (քիւֆէ) ափիոն պիտի առնուի։ Այս նուազութեան պատճառ կը տրուի՝ անցեալները շարունակ փչած հարաւային ուժգին հողմունքն։

— Անցեալները է ղազուլութիւն հասարակութեան ծանուցինք թրամվայի կառաց մէկուն մէջ ժամացուցի մը գողցըուած լինելն։ Ահաւասիկ կլսեմք թէ այս օրերս ալ ճամբորդի մի գրպանի քսակը անուրեայթ եղեր է։ Հետեւաբար դարձեալ ի ղազուլութիւն կհրաւիրեմք թրամվայի կառքերով երթեւեկող անձինքն, որովհետեւ այսպիսի դէպքեր անպակաս պիտի լինին՝ քանի որ յիշեալ կառքերը իրենց բաւականութենէն շատ աւելի մարդ կառնուն, և այս պատճառաւ մեծ դիւրութիւն կունենան գրպանահատք՝ իրենց ճարտարութիւնն ու արուեստն ի գործ դնելու։

Գաղղիոյ կառավարութիւնը, ի հաչիւ պատերազմական որոշեալ հարկին, այս օրերս 500 միլիոն ֆրանգ պիտի վճարէ Գերմանիոյ կառավարութեան որով Գաղղիոյ գրաւեալ գաւառաց երկուքը պիտի պարպուին գերմանացւոց կողմանէ։

— Մօտերս կըրանայ Գաղղիոյ մարաջախտ Պազէնի հարցաքննութեանց գործը։ Աչխարհ և մանաւանդ Գաղղիա ամենայն հետաքրքրութեամբ կսպասէ տեսնել, թէ ինչ պիտի ըլլայ Պազէնի վախճանը, որոյ վերայ եղած ամբաստանութիւնը ծանր էր, այսինքն թէ Մեցը գերմանացւոց յանձնած է մատնութեամբ կամ իւր պաշտօնին մէջ անհոգ ութերի գտնուելով։

— Մարիտի մէջ թագաւորին ու թագուհւոյն կենաց դէմ փորձուած դաւաճանութիւնը՝ որ բարերաղդաբար չը յաջողեցաւ, սպանիացւոց առ իւրեանց թագաւորն ունեցած համակրութեան աստիճանը իմանալու առիթ մ'եղաւ։ Ժողովուրդը մեծ ուրախութիւն կցուցնէ թագաւորին ազատութեան համար, և կպահանջէ որ ոճրագործք խստիւ պատժուին։

— Գահակորոյս Նաբոլէոն մօտերս Լոնտոնէն երևնելով, Գերմանիոյ հանքային ջուրերը պիտի երթայ եղեր։

— Այս օրերս փարիզ այլանդակ մարդ մի եկեր է։ Մէկ թեւը և երկու ոտքը՝ փայտե, մէկ աչքը՝ ապակիէ, ծնօտին ոսկրը՝ արծաթէ, և քիմքը՝ լաթիկէ է եղեր։ Այս մարդը երկու տարի յառաջ չոգեկառքի մը մէջ կծառայէ, օր մը կաթսայն պայթելով չարաչար վնասուեր է, և թէեւ բժիշկք դարմաներ ու մահուանէ ազատեր է, բայց ներկայ կերպարանքը մտեր է եղեր։

— Գաղղիոյ մէջ թղթատարութեան սնտուկները ամեն օր միայն փարիզի համար 37000 ի չափ, և ուրիշ քաղաքաց համար 135 հազարէն աւելի, և օտար քաղաքաց համար 26 հազար նամակ կձգդ-

ուին, և ասոնց համար օրը 55 հազար ֆրանգի բաշխ կզործածուի ելեր։

— Վաշինկթընի (Ամերիկա) մէջ առաջիկայ տարին Ելրոպա նամանը չտեսնուած մեծ Արուեստահանդէս մի պիտի բացուի։ Ասոր համար 1 միլիոն ֆրանգ դրամագլուխ ընկերութիւն մի հաստատուեր է։

— Գերմանիոյ կառավարութեան բանական մնատանջութեան պատճառ կլինի, գերմանացւոց չարունակ Ամերիկա գաղթելը, որ վերջին պատերազմէն յետոյ աւելցած է։ Ընդհակառակ 1871 ին, 340 հազարէն աւելի անձինք, այր ու կին, իւրեանց հայրենիքը ձգելով Ամերիկա գաղթեր են։ Ըստ այսմ, օրը 1000 ական հոգի կզալէին Գերմանիայէն։ Հարկաւ կայ պատճառ մի, որ ժողովուրդը կըստիպուի օտար երկիր երթալ և բնակութիւն հաստատել, թողլով իւր հայրենի երկիրն, որ դիւրին չէ։ Ժողովուրդը դժգոհ է, որովհետեւ ստիպեալ է իւր կենաց մեծագոյն մասը զինուորական ծառայութեան մէջ անցուցանել և իւր տպրուստն հոգալու համար դժուարութեանց հանդիպիլ։

ԾԱՆՕԻՅՄՈՒՆՔ

Ահա լրիւ աման գիրք մի։

Բառարան Փեշտէնճեան՝ երկու հատոր մեծադիր։ Այս հայկազնեան բառարանը որ ժամանակէ մը յառաջ երկու տամկական ոսկեայ կը ծախուէր, այժմ գրեթէ միայն կազմի դինով կէս օսմանեան ոսկիի սկսած է ծախուիլ Գալաթիոյ և Ֆրէնկեան դրատուներէն։

Բառից հոմութեան ու բացատրութեանց պատճառաւ գործածողը չափէն աւելի գոհ կրնայ ըլլալ։

Պետրոս Դուրեանի գործոց հրատարակիչ մասնաժողովը ներկայիս կը յայտարարէ ազգային բառասիրաց թէ՝ սոյն վաղամեռիկ հեղինակին երիտասարդութեան ապրուեան ձեռնարկն իզլուխ հանած է, ինչպէս որ խոստացած էր նախորդ յայտարարութեամբ մը։

Հրատարակութիւնը կը բաղկանայ 500 երես ութածալ հատորէ մը՝ որ կը պարունակէ հինգ ընտիր թատերական և խեղ մը բանաստեղծական հեղինակութիւններ։

Մէկ հատորոյ գինն է 1¼ արծ. մէճիտ. իսկ բաժանորդաց համար 1 մէճիտ։

Կը ծախուի Գալաթեան և ամեն դրավաճառաց քով։

ՆՈՐ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆ ԵԻ ԵՐԱԶԱՀԱՆ
ԸՍՏ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

Աբաթերէն հին ձեռագրէ թարգմանուած և չորս հատորի բաժնուած։

Առաջին հատորը մանէն եղած է որուն մէջ պարունակին հետաքրքրութեան արժանի չատ մը օգտակարութիւններ, դիւրաւորաբար մարդկային արեան յատկութեան ու զօրութեանը վրայ բացատրութիւններ, առուտուրի մէջ դէն չընելու և միշտ չահելուն գաղտնիքներ եւայլն։

Կծախուի կամուրջի գլխուն պարտզան և ամեն հայ դրավաճառաց քով։

Գինն 4 դրուշ։ 15

ՏԻՒՐՊԻՆԻ Ա.ՇԴ
Վ.Է
ՄԱՀՊՈՒՊԵՅԻ ՄԻԼԻԼ

Միրայլին և հետաքրքրաշարժ վիպասանութիւն մ'է, որ պիտի բաղկանայ 10 տետրերէ չաբաթ առ չաբաթ հրատարակուելով։ Իւրաքանչիւր տետրին գինը 2 դուրուչ է։

Առաջին տետրը արդէն հրատարակուած է, և կծախուի մայրաքաղաքիս դրավաճառաց խանութները, լրագիր ծախողներու քով և կամուրջի գլխի պարտզան։

ՏՆՕՐԻՆ ԵՒ ՏԷՐ
Հ. Ս. Ա. ԱՃԱՆՃԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԷՓ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ
Ե. Պօշիս Քիւրքճի խան ջարի յարկ Բիւ. 26։